

ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579)

(ร่าง) ยุทธศาสตร์ชาติ
ระยะ 20 ปี
(พ.ศ. 2560 – 2579)

ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนา
ฉบับที่ 12
(พ.ศ. 2560 – 2564)

วิสัยทัศน์	ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
ยุทธศาสตร์	ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม		
ยุทธศาสตร์	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน		
เป้าหมายภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 4 ตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564)			
การรักษาและฟื้นฟู ฐานทรัพยากรธรรมชาติ เพิ่มพื้นที่ป่าไม้เป็นร้อยละ 40	สร้างความมั่นคง และบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม	เพิ่มประสิทธิภาพการลดก๊าซเรือนกระจก และขีดความสามารถในการปรับตัว ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ของประเทศ พื้นที่ปลูกและฟื้นฟูป่า พื้นที่ป่าชายเลน (ป่าอนุรักษ์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 25/ ป่าเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นร้อยละ 15/ พื้นที่ป่าชายเลนเพิ่มจาก 1.53 ล้านไร่ เป็น 1.58 ล้านไร่) - แผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐ (โครงการ One Map) ทั่วประเทศ - จำนวนชนิดพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตที่ใกล้สูญพันธุ์หรืออยู่ในภาวะถูกคุกคาม	- จำนวนหมู่บ้านมีน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภค - แผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของ 25 ลุ่มน้ำ - ประสิทธิภาพการใช้น้ำทั้งภาคการผลิตและการบริโภค	- สัดส่วนของขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องและนำไปใช้ประโยชน์ สัดส่วนของเสียอันตรายชุมชนที่ได้รับการกำจัด และสัดส่วนกากอุตสาหกรรมอันตรายที่เข้าสู่ระบบการจัดการที่ถูกต้อง (ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องและนำไปใช้ประโยชน์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการกำจัดไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 กากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายทั้งหมดเข้าสู่ระบบการจัดการที่ถูกต้อง) - คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินที่อยู่ในเกณฑ์ดี (พื้นที่แหล่งน้ำผิวดินให้มีคุณภาพในเกณฑ์ดี) - คุณภาพอากาศในพื้นที่วิกฤตหมอกควัน	- ร้อยละการเปลี่ยนแปลงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคพลังงานและคมนาคมขนส่ง (การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคพลังงานและคมนาคมขนส่งลดลงภายในปี 2563 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 7 ของการปล่อยในกรณีปกติ) - ต้นทุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อหน่วย (บาทต่อตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า) - แผนปฏิบัติการการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในรายสาขาที่จำเป็น เช่น การจัดการน้ำ เกษตร สาธารณสุข

ยุทธศาสตร์ พ.ศ. ระยะ 20 ปี
(พ.ศ. 2560 – 2579)

วิสัยทัศน์	อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาอย่างสมดุล		
พันธกิจ	ขับเคลื่อนและผลักดันยุทธศาสตร์และมาตรการด้านการอนุรักษ์ คัดกรอง ฟื้นฟู และใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม	บูรณาการและสร้างการมีส่วนร่วมกับภาคทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ	เสริมสร้างขีดความสามารถเชิงรุกขององค์กร พัฒนาระบบกลไก และฐานข้อมูลในการบริหารจัดการ รวมทั้งการปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม
ประเด็นยุทธศาสตร์/ เป้าหมาย และตัวชี้วัด	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 อนุรักษ์ คัดกรอง ฟื้นฟู ส่งเสริม และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ทั้งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินแบบมีส่วนร่วม เป็นธรรม และเพียงพอ	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 ขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในการพัฒนาและจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ
	เป้าหมายที่ 1 ป้องกันดูแลรักษาพื้นที่ป่าให้คงสภาพ ไม่ให้มีการบุกรุกทำลาย รวมทั้งเฝ้าระวังป้องกันการเกิดไฟป่า - ป้องกันพื้นที่ป่าอนุรักษ์ 80.88 ล้านไร่ (ร้อยละ 25 ของพื้นที่ประเทศ) - ป้องกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ 39.87 ล้านไร่/ ยึดคืน 918,000 ไร่/ ส่งเสริม อปท. ป้องกันและควบคุมไฟป่าได้อย่างเข้มแข็ง ร้อยละ 100 ของ อปท.เป้าหมาย/ พัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ 500 สวนป่า (300,000 ไร่) เป้าหมายที่ 2 การเพิ่มพื้นที่ป่าไม้จากพื้นที่เสื่อมโทรมสร้างป่าเศรษฐกิจ - พื้นที่ป่าอนุรักษ์ได้รับการฟื้นฟู 3.17 ล้านไร่ - ป่าสงวนแห่งชาติ ฟื้นฟูพื้นที่ป่า 16.25 ล้านไร่ (ป่าเสื่อมโทรม 8.42 ล้านไร่/ ป่าเศรษฐกิจ 3.83 ล้านไร่) - ป่าชายเลน เพิ่มพื้นที่ป่าไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 (เพิ่มเป็น 1.68 ล้านไร่)/ ทวงคืนพื้นที่ป่า 100,000 ไร่ เป้าหมายที่ 3 เพิ่มความสมบูรณ์ของแนวปะการังแหล่งหญ้าทะเล และระบบนิเวศทางทะเล - พื้นที่ป่าชายเลนไม่น้อยกว่า 105,000 ไร่ - ระบบนิเวศ/ ทรัพยากรทางทะเลได้รับการคุ้มครอง (23 จังหวัด) เป้าหมายที่ 4 แก้ไขปัญหาราษฎรในพื้นที่ป่าไม้อย่างเป็นระบบและเป็นธรรม - แก้ไขปัญหาราษฎรทำกินในเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ 169,254 ราย/ 235,283 แปลง (1,599,777-1-94.76 ไร่) - จัดที่ดินพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรมให้ชุมชนอยู่อาศัยอย่างยั่งยืน 3,400,000 ไร่ - จัดที่ดินป่าชายเลนที่เสื่อมสภาพให้แก่ชุมชนอยู่อาศัยอย่างยั่งยืนไม่น้อยกว่า 50,000 ไร่ เป้าหมายที่ 5 ลดอัตราการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพของประเทศลงอย่างมีนัยสำคัญ - มีผลงานวิจัยที่เป็นที่ยอมรับ และนำไปใช้ประโยชน์ได้ เป้าหมายที่ 6 ทรัพยากรธรณีได้รับการบริหารจัดการอย่างสมดุลและยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วม	เป้าหมายที่ 1 จัดการและอนุรักษ์พื้นที่ทรัพยากรน้ำให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างพอเพียง - แหล่งน้ำและพื้นที่ชุ่มน้ำได้รับการอนุรักษ์จำนวน 3,600 แห่ง/ ตรวจกำกับประปาสำปทาน 288 โครงการ/ ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำระบบผลิตน้ำดื่ม 1,920 แห่ง/ ส่งเสริมมาตรฐานคุณภาพน้ำประปาตาม WHO ร้อยละ 40 - พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค 7,649 แห่ง/ บรรเทาภัยแล้ง 2,085 แห่ง/ สนับสนุนน้ำดื่มสะอาดให้โรงเรียน 4,744 แห่ง/ การเกษตรในพื้นที่ประสบภัยแล้ง 26,424 แห่ง - การจัดการทรัพยากรน้ำ 25 ลุ่มน้ำ/ 27 แอ่งน้ำบาดาล ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ป้องกัน รักษา และฟื้นฟู คุณภาพสิ่งแวดล้อม	เป้าหมายที่ 1 แนวทางการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืน (SDGs) เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน - ร้อยละของเป้าหมายภายใต้โรดแมปเพื่อการส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนของประเทศไทยบรรลุผลสำเร็จ - เมืองต้นแบบในประเทศไทยอย่างน้อย 5 เมือง มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมเทียบเท่ามาตรฐานสากล ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 ลดก๊าซเรือนกระจกและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ
		เป้าหมายที่ 1 สิ่งแวดล้อมได้รับการจัดการให้มีคุณภาพดีตามเกณฑ์มาตรฐานระดับสากล - ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ 100 ภายในปี 2569 - ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ 100 ภายในปี 2574 - คุณภาพน้ำแหล่งน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ 95/ น้ำเสียชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ 93 - จำนวนวันที่ฝนล่อจอยู่ในพื้นที่วิกฤตอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน (หน้าพระลาน จ.สระบุรี ร้อยละ 85/ 9 จังหวัดภาคเหนือ ร้อยละ 95/ กทม. และปริมณฑล ร้อยละ 98)/ ค่าเฉลี่ยของสารเบนซินใน จ.ระยองไม่เกิน 1.7 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร	เป้าหมายที่ 1 เพิ่มประสิทธิภาพ พัฒนากลไก ขีดความสามารถในการลดก๊าซเรือนกระจก และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ - ผลการลดก๊าซเรือนกระจกจากมาตรการฯ ภายใต้ NDC 140 MtCO₂e เป้าหมายที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินที่เกิดจากสาธารณภัยลดลง - ระบบพยากรณ์และเตือนภัยล่วงหน้า และการจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติที่มีประสิทธิภาพ และครอบคลุมในพื้นที่เสี่ยงภัย ร้อยละ 100 ของพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่ม - สัดส่วนของพื้นที่เสี่ยงภัยที่ได้รับการจัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังภัยธรรมชาติร้อยละ 100 ของ 25 ลุ่มน้ำหลัก ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนากลไก ระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดการองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาลและทันต่อการเปลี่ยนแปลง
		เป้าหมายที่ 1 สิ่งแวดล้อมได้รับการจัดการให้มีคุณภาพดีตามเกณฑ์มาตรฐานระดับสากล	เป้าหมายที่ 1 เพิ่มประสิทธิภาพ การจัดการองค์กร และพัฒนาการบริหารจัดการของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม